

MÜMİN KİMSENİN AHLAKI VE İHLAS

a. İlk Sünnet ve Hikmeti

اِخْتَنَ اِبْرَاهِيْمُ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَهُوَ ابْنُ
عِشْرِيْنَ وَمِائَةِ سَنَةٍ ثُمَّ عَاشَ بَعْدَ ذَلِكَ ثَمَانِيْنَ سَنَةً

İhtetene İbrâhîmü aleyhi's-salâtü ve's-selâmü ve hüve ibn İşrîne ve mieti senetin sümme âşe ba'de zâlike semânîne seneten.

Revaihu Meyseratu'bnü Aliyyin, [Ker] ve'r-Râfiî an Ebû Hüreyre.

Sadaka Rasûlullah fîmâ kâl.

Mefhari mevcudât Muhammed Mustafa râ salavât.

Seyyidü's-sâdât Muhammed Mustafa râ salavât.

Habib-i Hüdâ Muhammed Mustafa râ salavât.

Bu hadis-i şerîfte İbrahim *aleyhisselatü ve's-selam* hazretlerinin beş vakit namazda *Allahumme salli a'lâ Muhammedin ve a'lâ âli Muhammed kemâ salleyte a'lâ İbrâhim* diyerekten andığımız İbrahim *aleyhisselam*.

İbrahim *aleyhisselam*'dan o sünnet kalmıştır bize. Sünnetlerden birisi de sünnet olduğumuz İbrahim *aleyhisselam*'dandır onun

sünneti. Bu ilk evvel seksen yaşındayken, burada yüz yirmi yaşındayken diyor. Buhârî'deki rivayete göre de seksen yaşındayken denmiş.

Hangisi olursa olsun. İlk sünneti İbrahim *aleyhisselam* kendisi kendi kendine yapmış. Ve yaptığı şeyde keserle bir kadun diyor. Keser yani, onun gibi bir şey. Evet. Onunla sünnet etmiş. Bu sünnet İbrahim *aleyhisselam*'dan kalmıştır bize. Allah ayırmasın.

Sünnetten sonra da *sümme âşe be'de zâlike semânîne seneh* diyor. 120'de sünnet olduğuna göre Sekzen daha yaşamış, demek iki yüz.

b. Müslüman ve Müşrik Cinlerin Meskenleri

إِخْتَصَمَ عِنْدِي الْجِنَّ الْمُسْلِمُونَ وَالْجِنَّ الْمُشْرِكُونَ
وَسَأَلُونِي أَنْ أُسْكِنَهُمْ فَأَسْكَنْتُ الْمُسْلِمِينَ الْجُلَسَ
وَأَسْكَنْتُ الْمُشْرِكِينَ الْغُورَ

Ihtesame indiye'l cinnül müslümün ve'l cinnül müşrikün ve seelûnî en üskinehüm fe-eskentü'l müslimîne' cels ve eskentü'l müşrikûne'l ğavr. Resûli Ekrem *sallallahu aleyhi ve sellem* hem insanların Peygamberidir hem de cinnilerin peygamberidir. Başka bir

peygamberi Cenâb-ı Hak böyle iki devleti vermemiş. Hem insan, hem cinnin peygamberidir.

Şimdi bu insan ile bu cinnîlerde iki kısımdır:

Bir kısmı Müslümandır -bizim gibi ben-i Adem gibi- bir kısmı da dinsiz güruhtur. Allah muhafaza etsin şerlerinden...

Bunların kendileri fail-i muhtar olarıktan, kendi başlarına bir iş beceremezler. Bunu Müslümanlar iyi bilmelidir. Cin çarptı, şu oldu, bu oldu hep bunlar Allah Teâlâ'nın izninin neticesidir. Allah Teâlâ izin vermedikçe bunların hiçbirisi bir iş yapamaz. Hatta bugünkü dersimizi bir yerde okurken, Deccal gelecek ya, o Deccal'ın da kendi başına hareketi yoktur diyor. Kendi başına fail-i muhtar deyip, ancak izni ilahiyle nerelere musallat olunacaksa oralara musallat olur. Binâenlaeyh bu cinliler evamir-i ilahiyeyi infaza memur birtakım mahluk demek. İki kısım:

Cinni müslim, cinni müşrik.

Bunlar Peygamber Efendimiz'e gelmişler, bize yer göster demişler. Aralarında kavga oluyorlar birbirlerinin. Burası senin, burası benim gibi. Efendimiz'e hakem tayin etmişler. Efendimiz de Müslümanlara mamur yerleri,

müşriklere de dağlık, harap yerleri vermiş.
Oralarda da siz durun, demiş.

اِخْتَضِبُوا بِالْحِنَّا فَإِنَّهُ يَزِيدُ فِي جَمَالِكُمْ وَشَبَابِكُمْ
وَنِكَاحِكُمْ

İhtedabû bi'l hannâ fe-innehû yezîdü fî cemâliküm ve şebâbiküm ve nikâhiküm.

Kınâ ile Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* diyor ki:

Kınalayın saçlarınızı ki, bu sizin güzelliğinizi artırır, gençliğin (artırır) ve bir de nikaha olan kudretinizi artırır.

أَخَذُ الْأَمِيرَ الْهَدِيَّةَ سُحْتٌ وَقَبُولُ الْقَاضِي الرِّشْوَةَ
كُفْرٌ

Ahzü'l emîri'l hediye te sühtun ve kabûlü'l kâdı'r-rüşvete küfrün.

Allah şimdi bu beladan memleketimizi, bütün İslâm memleketlerini kurtarsın yani. Bugün rüşvetsiz bir iş görülmüyor deniliyor. Rüşvet, haddi zatında alana da, verene de haram bir şeydir. *er-râşî ve'l-mürteşî* diyerekten alanı, vereni haramdır. Haksız bir para alınıyor yani. Haksız bir para alındığından dolayı o haksız olarak aldığı parayla gıdalanacak. Çoluk

çocuk besleyecektir. Haram ile beslenen çoluk çocukta hayır olmaz, kökü bozulur. Kökü harama bağlanıyor.

Onun için bunu emir, amir ve amirin etrafındaki adamlar alırsa; *Sühtun harâmün*. “Haramdır.” demiş.

Ve kabûlu’l-kâdî, eğer kadı kabul edecek olursa... Eskiden kadılar vardı da, yani hakimler gibi, onunki de eğer helal addederse amir kendisine, o zaman küfrüne puk edilmiş.

Onun için esbab-ı küfrü bilmek lazım. Bir Müslüman'ın nikahına zarar veren kelime-i küfürler vardır. Bu kelime-i küfürleri yüz elliye kadar çıkarmış bazı kitapçılar. Bu 150 tane kelimeyi bir gün sayalım inşaallah burada. Bu kelime-i küfürü insan ağzından çıkardı mı nikah da gider, hacılık yani ibadet de gider. Hem ibadetleri süpürür, hem tecrid-i iman, tecrid-i nikah lazımdır derler. Onun için müslümanların bunları bilmeleri farz-ı ayındır yani. Zararı bilmek farz-ı ayındır. Bilmezsen bu tehlikeye sen de düşersin.

İşte rüşvet; “Ne olacak canım ben geçinemiyorum bu parayla. Bundan da işte bunu almadan bu işini yapmazsam, buradan da aldığımdan geçineceğim” diyerekten böyle

kendi kendine yol bulursa küfre kadar korkulur ondan artık. Çünkü haramı helal demek küfür.

Mesela rakıyı insan içer.

“Eh ne yapayım ben buna alışmışım bir kere. Allah kurtarsın beni. Biliyorum yasak olduğunu, haram olduğunu.” Bu bir günahkâr olur.

Öteki de derse ki eğer: “Ee, ne olur bundan canım. Bu üzümün suyu işte bu da.” Helali haram, haramı da helal yaptığı için onun küfründen korkulur Allah esirgeye...

أَخِرَ الْكَلَامُ فِي الْقَدْرِ لِشِرَارِ هَذِهِ الْأُمَّةِ فِي آخِرِ

الزَّمَانِ

Ühhira'l-keîâmü fi'l-kaderi li-şirâri hâzihi'l-ümmeti fî âhiri'z-zamâni.

Kader hakkında çok akıllılar var, kader hakkında çok çeşit söz söylüyorlar. Halbuki kader hakkındaki umuru bırakmalı. Amentü'yü okumalı, “Takdir Allah'ındır” demeli, geçmeli öteki tarafa. Onu incelemeye bizim kafamız yetmez. Kudretimiz de yoktur.

Bu da Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in mucizelerindenmiş ki, hakikaten bu devirde öyle olmaya başladı.

c. Nübüvvetin İşaretleri

أَخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنِّي الْمِيثَاقَ كَمَا أَخَذَ مِنَ
النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَبَشَّرَ بِي الْمَسِيحُ عِيسَى بْنُ
مَرْيَمَ وَرَأَتْ أُمَّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي
مَنَامِهَا أَنَّهُ خَرَجَ مِنْ بَيْنِ رِجْلَيْهَا سِرَاجٌ أَضَاءَتْ لَهُ
قُصُورُ الشَّامِ

*Ehaze'llâhü azze va celle minni'l-mîsâka
kemâ ehaze mine'n-nebiyyîne mîsâkahüm ve
beşşera bi'l-Mesîhu İsâ ibnü Meryeme ve raet
ümme Rasûlüllâhi sallallâhü alayhi ve sellem
fî menâmihâ ennehû harace min beyni ricleyhâ
sirâcün adâet lehû kusûr'ş-Şâmi.*

Cenâb-ı Allah *celle celaluhu* Hazretleri benden söz aldı diyor Hz. Peygamber Hazretleri. Benden evvel geçen peygamberlerden nasıl söz aldıysa ki, ahir zaman peygamberimizin devrine eriştiğiniz vakitte ona iman edeceksiniz, biz de ederiz dedik de, onun üzerine bizi Peygamber olarak gönderdi. O şeyi nasıl aldıysa benden de aldı diyor Cenâb-ı Peygamber Efendimiz misakını.

Ve beni İsa *aleyhisselam* ile tebşir eyledi. Ahir zamanda işte mezarı da hacılar görürler.

Hazırdır Efendimizin türbe-i saadetinin yanında. İnşallah Şam'da temizlenecek. Zuhuru Mehdi ile birleşecek, deccalı öldürecekler. İslâm bir müddet için onların sayesinde rahat edecek, evlenecek. En nihayet 40 sene sonra da ahirete teşrif edecekler ve Efendimiz'in yanına başına defnolunacaklar.

أَخْرِجُوا الْمُشْرِكِينَ مِنْ جَزِيرَةِ الْعَرَبِ وَأَجِيزُوا
الْوَفْدَ بِنَحْوِ مِمَّا كُنْتُ أُجِيزُهُمْ

Ahricü'l-müşrikîne min cezîrati'l-arabi ve ecîzü'l-vefde bi-nahvin mimmâ küntü ücîzühüm.

Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in sözleri ne kadar önemlidir. Bu cezîre-i arap'dan müşrikleri ihraç ediliyor. Kendisi çıkardığı kadar çıkardı, geri kalanı da siz çıkarın diye ümmetine vasiyet eyledi.

Niçin?

Onlar doğru durmazlar, ümmetimi ifsad ederler. Binâenlaeyh ümmetimin olduğu yerde onlar olmasın. İkinci olarak da ne?

Sefirler geliyor ya, bir devletten bir devlete elçiler. Bu elçilere benim ikram ettiğim gibi siz de ikram ediniz. Onlara Efendimiz ikram ederlerdi. Siz de elçilere

ziyafet ediniz. Belki onların imana gelmelerine vesile olur, şu olur, bu olur.

أَخْرِجُوا يَهُودَ الْحِجَازِ وَأَهْلَ نَجْرَانَ مِنْ جَزِيرَةِ
الْعَرَبِ وَاعْلَمُوا أَنَّ شَرَّ النَّاسِ الَّذِينَ اتَّخَذُوا قُبُورَ
أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ

*Ahricû Yehûde'l-Hicâzi ve ehle Necrân
min cezîrati'l-arabi ve'lemû enne şerra'n-
nâsi'llezîne'tte hazû kubura enbiyâihim
mesâcide.*

Burada da yukarıda müşrikine, burada da Yahudilere hitaben, “Bunları Hicaz ülkesinden ve necran...” Necran da Vahabi'ymiş. Sizden çıkınız ehle Necran'ı, Necran'ı da Vahabilere çıkarınız.

Min cezîrati'l-arabi. Cezîrati'l-arab'tan onları da çıkarın.

Şimdi Vahhabiler bunu bilir de, onun için Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e hürmet ve saygıyı yapmazlar. Ve Müslümanların oraya gitmesini istemezler. Ve orada Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in tezyinatını hiç daha bizim zamanımızda nasılsa öyle kalmıştır. Bir oraya çivi çakmaz.

Ve Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'e huzurunda salât-u selâm okuyanlar da tehdit ederler. Elinden kitaplarını alıp, bu artık gitti dünyadan ahirete, bunun sünnetleri kendisine mahsusudur, diyerekten aşlamıştır insanlarını.

Geçen bir Arap geldi de, Mekkeli. Tam bu şeyi benimsemiş Vahhabi mezhebini. Diyor ki:

“Resûlullah da ne var canım, o gitti artık diyor. *Allahumme salli ala* dedin mi kâfi diyor. Ondan bir şey beklenmiyor.”

Hepimiz biliyoruz ki insandan bir şey beklenmez. Hep Allah'tandır ama o da orda vesiledir.

O vesileyi sen ortadan kaldırıp da kendin vasıtasız olarak Allah ile mı konuşacaksın budala?

Sakallarını falan görüyor musunuz? Şeytan sakalına benziyor.

Va'lemû enne şerra'n nâsi'llezîne'tte hazû kubura enbiyâihim mesâcide. Ehl-i Necran o zaman İsevîymiş. İsevî diyor herhalde. *İsevîyyûn.* Bu biliniz ki nâsın en kötüsü de, nâsın en kötüsü de, şerlisi Peygamberlerin kabirlerini mesâcid ittihaz eden insanlar...

Kabirlerde namaz kılıyor, Peygamber kabirlerinde. Yahut kalkıp mesela şeyden gelen bir takım insanları görüyoruz, kibleyi bırakıyor da Efendimiz'in türbesine dönüp namaz kılıyor. Görmüşsünüzdür.

Resûlullah *sallâllâhu aleyhi ve sellem*'in son söylediği sözlerden birisiymiş bu. “Ya-hudileri ve Ehl-i Necran'ı çıkartın bu diyardan” diyerekten.

d. Dünya Emeli ve Ahiret İflası

أَخْسَرُ النَّاسِ صَفْقَةً رَجُلٌ أَخْلَقَ يَدَيْهِ فِي أَمَالِهِ وَلَمْ
تُسَاعِدْهُ الْأَيَّامُ عَلَى أَمْنِيَّتِهِ فَخَرَجَ مِنَ الدُّنْيَا بِغَيْرِ
زَادٍ وَقَدِمَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى بِغَيْرِ حُجَّةٍ

Ahserû'n-nâsi safkaten racülün ehleka yedeyhi fî âmâlihî ve lem tûsâ'i'dhü'l-eyyâmü alâ ümniyetihî fe-harace mine'd-dünyâ bi-ğayri zâdin ve kadime ale'llâhi te'âlâ bi-ğayri hucetin.

Ahsen, hüsrandan (gelir). Vel asr inne'l-insân. Ahserû'n-nâs. Nâs'ın en zararlısı. Safkaten. Hüsrân cihetinde, en ziyanlısı, racülün, bir adamdır ki, ahleka yedeyhi fî âmâlihî, eliflendir, âmâlihî, yani kendi emelleri hususunda yoruyor kendisini, et'ap manasında.

Et'ap manasında ahlâka demek, kendisini yoruyor dünya menfaatleri, işleri için, Çalışıyor, bir maksada ve bir gayeye ulaşmak için. Hangisinden olursa olsun. En zararlı insan.

Ve lem tûsâ'i'dhü'l-eyyâmü alâ ümniyetihî. Halbuki günler onun maksadına ilişmesine müsaade etmiyor. Yani ecel. Ecel, onun maksadına ulaşmasına müsaade etmiyor. Ve bir gün gelip, *fe-harace mine'd-dünyâ bi-ğayri zâd*, dünyadan boşu boşuna çıkıyor.

Tûl-u emel oluyor.

Yani daha ben gencim, şu işleri bitireyim de, ondan sonra hacca da giderim, tövbe de ederim, namaz falan da başlarım kılmaya. Fakat bakıyorsunuz ne tövbe edebiliyor, ne hacca gidebiliyor, ne namazı devam edebiliyor. *Innâ lillâhi ve innâ ileyhi râciûn* diyorlar. Bu kadar.

Fe-harace mine'd-dünyâ. Bilmiyoruz ki bizim ömrümüz kaç (sene)? Ne kadardır yani? Hangi günün hangi saatine denk geleceğini bilmeyiz. Bilmediğimiz için daima hazırlı olmak bize yakışırken, o dedesi gibi yüz sene, iki yüz sene yaşayacağını ümitlenerekten, bakıyorsun bir trafik kazasına uğramış, çekilmiş gitmiş. Yahut ansızın bir ecel gelmiş, almış gitmiş.

Fe-harace mine'd-dünyâ bi-ğayri zâd.

Hiçbir hazırlığı olmadan dünyadan çekilmiş gitmiş.

Ve kadime ala'llâhi te'âlâ bi-ğayri hucce.

Hiç de hücceti yok. Özür beyan edecek bir hâli yok. Sağlam, afiyette, görür, bilir, aklı yerinde, her şeyi yerinde. Fakat Allah'a olan kulluk vazifesini ihmal etmiş. Şu işimde olsun, bu işimde olsun, sonra sonra, sonra sonra derken bir günde ecel gelmiş, almış gitmiş, eli boş olarkten. Ne büyük felaket.

Onun için bize bir müsaade vermişler. Kız çocuğu 9 yaşına demişler. Oğlan çocuğuna da 12 yaşına kadar müsaade ederiz. O zamana kadar çocukluk devresidir insanların. Fakat ekseriyetle insanlar o devirde büluğa erişirler.

Büluğ, kemal devresi oluyor insanın. Aklı iyiyle kötüyü seçecek bir hale geliyor insan. Ondan sonra bıraktığı namazlar, bıraktığı oruçlar, her ibadet-u taatı onun üzerine vebal.

Dün bir Medineli misafirimiz vardı da, diyor ki:

“Bir evlat babasının sözünü dinlemez de Allah'ın emrini yapmazsa; namazını kılmazsa, Efendim orucunu tutmazsa babanın o evlada ekmek vermeye hakkı yoktur” diyor. Mesul

değildir bu baba ondan artık. Birkaç defa söyler yaparsa yapar, yapmazsa başının çaresine bak kardeş.

“Aklın başında geldi. Kendini idare et. Nerde karnını doyursan doyur. Ben seni doyurmakla mükellef değilim” diye söylüyordu o ehl-i Medinelî olan zat.

Allah cümlemizi bu gaflet uykusundan uyandırırın da bu önümüzde olan ölüme hazırlanıp ahirete boş gitmemek üzere cümlemizi bahtiyar etsin...

إِخْفِضِي وَلَا تَنْهَكِي فَإِنَّهُ أَنْضَرُ لِلْوَجْهِ وَأَخْطَى عِنْدَ

الزَّوْجِ

İhfidî ve lâ tenhekî, fe-innehû endaru li'l-vechi ve ahzâ inde'z-zevci. Bu kadınlara mahsus bir sünneti, biz erkekler nasıl sünnet oluyorsak, kadınların da böyle bir sünnetlik yerleri varmış, bunlar da sünnet olurlarmış. Onun için Cenâb-ı Peygamber orada Ümmü Atiyye'ye bunu beyan ediyor.

“Siz de olunuz” diyor.

أَخْلَصُ دِينَكَ يَكْفِيكَ الْقَلِيلُ مِنَ الْعَمَلِ

*Ahlis dîneke yekfike'l-kalîlü mine'l-
ameli.* Şimdi amel tabi çok. Efendimiz
buyuruyor ki:

“Sen ihlâs ile hareket et. Az da olsa amelin
sana yeter” diyor.

Mesela sabaha kadar namaz kılmak var.
Bütün gün oruç tutmak da var. Birçok diğer
hayırlarda da insan kendini yorabilir, bulun-
durabilir.

“Fakat bu kadar çoğa lüzum yok” diyor
Efendimiz. “Az yap, temiz yap” dediğin gibi.
İhlas ile...

Yani sırf Allah için. İçine başka bir ri-
yakârlık, gösterişlik, benlik gibi bir hareketler
gelmemek şartıyla. Çünkü gösteriş gelirse,
benlik gelirse, kibir, riya gibi haller gelirse,
bunlar ibadetleri manen harap eden tehlike-
lerdendir.

Onun için Efendimiz burada “Bir taatını ih-
las ile yap ki, sana amelin az da olsa fayda
verir.”

Yine altında:

أَخْلِصُوا أَعْمَالَكُمْ لِلَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ إِلَّا مَا خَلَصَ

لَهُ

Ahlisû a'mâleküm lillâhi, fe-innehû lâ yakbelü illâ mâ halesa lehû.

Kur'an'da yedi yerde cennet müttakilere vaat olmuştur. Cennetin müttakilere vaat olduğu yedi yerde zikrolmuştur. *Uiddet lil müttakîn* diyerekten.

Burada da Cenâb-ı Peygamber buyuruyor ki:

“Siz amellerinizi ihlas ile yapınız.”

Çünkü; *Lâ yekbelu illâ mâ halaka*. “Allah *celle ve alâ* ancak ihlas ile olanları kabul buyurur, ihlassız olan amelleri kabul etmez.” buyurmuşlar.

أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي الْأَيْمَةَ الْمُضِلُّونَ

Ahvefü mâ ehâfü alâ ümmeti'l-eimmetü'l-müdüllûne. Benim ümmetim için korktuğum en korkulardan birisi, *eimmetü'l-müdüllûn*. Dalalette olan imamlardan çok korkarız demiş. Çünkü onlar baş menzilesindedir. Baş bozuk olunca diğer taraf tabiatıyla bozuk olacaktır. Baş olmayınca vücutta hareket olur mu?

Bunlar baş menzilesinde olduğu için, bunların fesadı, ümmetin fesadıdır. Bunların salahı, ümmetin de salahıdır.

لَأَنَّ لِفَسَادِهِمْ يَفْسُدُ الْعَالَمُ

“*Li-enne li-fesâdihim yefsüdü'l-âlem.*”

Bütün alem fesada uğrar, onların fesadlarından naşı.

Bizim bir misafirimiz var, Bağdatlı. Onun bir hikayesini nakledeyim şimdi size, mevzuya uygun:

Yahudiler Mısır'a hücum edecekleri sırada, o Mısır'ın tayyarelerinin kumandanı olan Paşa'yı avlamışlar. Paşa o gün ne kadar tayyareci varsa akşam ziyafete çağırmış. Yemiş, yedirmiş, içirmiş onları. Zil zurna sarhoş yapmış. “Hadi 24 saatte mezunsunuz” demiş, salıvermiş. Sabahleyin de tayyareler binmiş tepelerine, ne kadar tayyare varsa harap etmiş.

Niçin?

Fesadı ondan. İşte fesat, baştaki fesat bütün memleketi ne yaptı? Yola çevirdi.

Para... Din-iman para! Paraya taptı mıydı insan hepsini yapar. Memleketi de satar, hepsini yapar. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* (buyuruyor ki:) Bu önderlerin mudullerinden, yani dinsizlerinden Allah'tan korktuğum şey. En çok korktuğum bunlardır demiş.

e. Ümmet İçin Korkulan Üç Fitne

أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي ثَلَاثٌ: الْإِسْتِسْقَاءُ
بِالْأَنْوَاءِ وَحَيْفُ السُّلْطَانِ وَالتَّكْذِيبُ بِالْقَدْرِ

*Ahvefü mâ ehâfü alâ ümmetî selâsetün:
el-istiskâü bi'l-envâi ve hayfü's-sültâni ve't-
tekzîbü bi'l-kaderi.*

Yine üç korktuğum şeylerden, üç şey vardır ki en çok bunlardan korkarım ümmetimde. Ümmetim bu gibi şeylere düşerlerse benim için çok korkulu olur.

Birisi, yıldızlardan medet bekleme. Filan yıldız doğdu yağmur yağacak diye ona hükmetmek.

Ve hayfü's-sültân. Birisi de sultanların zulmünden korkarım ümmetim için, ümmetime karşı zulmette başladılar mı işte o da benim için çok korkunç bir şeydir ki, ümmetim onların eli altında çırpınır durdular. Rahat edemezler.

Üçüncüsü de, *ve't-tekzîbü bi'l-kaderi.* Kaderi tekzip ederler.

Yani derler ki:

بِإِسْنَادِ أَفْعَالِ الْعِبَادِ إِلَى قُدْرَتِهِمْ وَيُنْكِرُونَ التَّقْدِيرَ

Bi-isnâdi ef'âlül ıbâd ilâ kudretihim ve-yunkirûne't-takdîr. Takdir böyleymiş derler,

takdir böyle. Yani kulların fiillerini kudretlerine, kendi kudretlerine hamlediyorlar. “Biz bunu yaptık” diyorlar.

Ve yünkirûne't-takdîr. Takdiri inkâr ediyor. Yaptım da oldu diyor. Yapmasaydın bu olmazdı diyor.

أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي ثَلَاثٌ: ضَلَالَةُ الْأَهْوَاءِ
وَإِتِّبَاعُ الشَّهَوَاتِ فِي الْبَطْنِ وَالْفَرْجِ وَالْعُجْبِ

Ahvefü mâ ehâfü alâ ümmetî selâsetün:
Dalâletü'l-ehvâi ve ittibâ'û's-şehvâti fi'l-
batni ve'l-ferci ve'l-ucbi. Benim ümmetim için
en korktuğum şeylerden bir korku vardır ki...

Dalâletü'l-ehvâi ve ittibâ'û's-şehvâti
fi'l-batni ve'l-verci ve'l-ucbi. Üç şey...

Birisi; nefs-i hevasına ittiba, batında ve ferçte şehvetine ittiba, birisi de ucub.

Bu *ittiba-ul hevâ* da demiş ki:

İnsan bir emeli vardır da, bir makca, mer-
tebe, menzil, menzile almak için nefsinin ar-
zusuna cehd eder, şuna nail olayım diyerekten.
İttiba'ul hevâ. Bu benim şeriatıma uygun
mudur, benim dinime uygun mudur, demez.

Şehvetlerine tabi olurlar. Canları ne
isterse yemede, içmede ve nefislerini tatmin
etmede. Şehval nefislerini tatmin etme de

helal haram ayırmazlar yani. Helal haram ayırmazlar. Nasıl isterse öyle yaşamaya çalışırlar.

Bu, çok okuduk biz bu kitabı ama, insan *et-tekrârü ahsen velev kâne yüz seksen* derler. Daima çok okumada, çok tekrarlamada, mesela Kur'an'ı da her zaman tekrarlıyoruz. El-ham'ı mütemadiyen tekrarlıyoruz. Fakat bu tekrarların hepsinde ayrı aynı fevaid, faydalar vardır. Okudum fakat bazı okunuşlar geçiveriyor insan üzerinden, duramıyor üzerinde. O hiç kafaya nakşetmiyor. Bazen de insan üzerinde duruyor onun. Dün ben karıştırırken bir şeye rast geldim ki:

"İnnehû yûkrahü" Kadınların erkeklere bakmaları mekruhtur diyor. *"Bilâ şehvetin"* Kardeş gözüyle bakıyor. "Kardeşimdir bu" diyor. Ona bakıyor şöyle. *"Bilâ şehvetin"* Bu kerâhet-i tahrîmiyye ile mekruhtur diyor. Tahrîmiyyeyi de koyuyor. Bir insanın kardeşi mesafesinde olan bir kadına yalnız bakışı, kardeş gözüyle bakışı kerâhet-i tahrîmiyye ile mekruhtur diyor. Eğer şehvet ile bakarsa haram-ı kat'î'dir diyor. Şehvet ile baktı...

Şimdi karşımızda bütün emdamını böyle arz ediyor. O 18-20 yaşında, öteki de 20-25

yaşında. Bu iki ateşin yan yana gelişiyile, bu gözlerin bakışında; gözler diyorlar ki birbirine bakınca cazibe vardır, birbirlerine akar. Bir akımda yapar. Eğer insan her tarafını kapasa da, gözleriyle kalsa kâfîdir gözlerinin bakışı birbirlerinin alışverişine. El de var bu usta, dil de var bu hususta.

Kadınların erkeklere bakması nasıl haramsa, erkeklerin kadınlara bakması da aynı şekildedir. Dün okuduğumuz bir derste bir rahip, sâvma altına girmiş, manastırına. 60 sene ibadetle meşgul olmuş orada. Bir gün havanın güzelliğine aldanmış;

“Çıkayım da şöyle bir nefes alayım, bir gezineyim” diyerekten. Oradan bir hanımefendiyle karşılaşmış. İşte 3-5 nasılsın, iyi misin, ne var ne yok filan muhabbetler, gözlerin birbirine cazibeleriyle beraber, iş zinaya kadar dayanmış.

60 senelik ibadet bir anda gidiyor. Ateş sardı mıydı bir kere binayı, kurtaramazsın onu. O şehvet kudretini Allah Teala vermiş, o hayvanlar nasıl birbirlerini gırtlaklıyorlar. Başka zaman yapmıyorlar ama o şehvetin geldiği zaman da birbirlerini öldürmeye kast ediyorlar. İnsanlarda da bu Allah'ın ezeli

verdiği bir kudret. Bunun önüne ancak Allah'ın hudutlarıyla geçiyoruz.

Onun için Allah *celle ve ala*, peygamberimizin hanımlarına, “Siz evinizde oturun.”

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ

الأولى

Vekarne fî büyûtikünne ve-lâ teberracne teberruce'l-câhiliyyeti'l-ûlâ. (Ahzâb Suresi 33. Ayet)

“O eski zamanın çıplak karıları gibi sokakları çıkıp kendilerinizi göstermeyin, evinizde oturun” dedi.

Kime?

Bizim analarımız. Analarımız, Efendimiz'in hanımlarına diyor Hz. Allah *celle ve ala*.

Bize de diyor ki:

“Siz de onlarla görüşeceğiniz vakitte, hicab arkasından, perde arkasından görüşünüz” diyor.

فَسَلُّوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ

Fes-elûhunne min verâ-i hicâb. (Ahzâb Suresi 53. Ayet)

Bu, Resûlullah'ın hanımlarına karşı bize bir terbiyedir, bir edeptir. Bunu verirken biz hanımlarımızı açmışız, kendimizi de ondan sonra bir de diyoruz ki:

“Feyz bereket yok yahu bizde” diyoruz. Feyz bereket olur mu yahu, Allah yolundan çıktıktan sonra insanlarda?

Onun için şimdi bu adam zinayı işlemiş. 60 sene ilk ibadetten sonra. Zinayı işledikten sonra pişman olmuş şöyle falan. Bir yıkanayım bari demiş. Ama burada bir su bulmuş. Yıkanırken eceli de gelmiş ölmüş.

Teraziye koymuşlar 60 senelik ibadetini, zinayı da koymuşlar teraziye. Bunlar ahiret alemleri, bizim ölçümüzde değil. 60 senelik ibadet, o bir zinayı; bir zina, 60 senelik ibadeti mahvetmiş. Onun için ben şimdi dersleri onlara şey yaptım, cuma derslerimizi. Asıl insana lazım olan korunmayı öğrenmek. Günahlardan kaçınmayı öğrenmek.

Sen gece gündüz ibadet et. Böyle bir günaha karşı kendisini zapt edemeyince ne olur?

Bir anda yorgunluk kalır onda. Binâenaleyh insanın tekemmülü Allah Teala'nın emrinin içindedir. Resûlullah'ın gittiği

yoldadır. Resûlullah'ın yolundan çıktın mı, kendi haline geldin mi, eh! Canım kurtlan koyun geçiniyor. Geçinsin varsın, bana ne. Fakat insan Allah'ın şeysiyle bu ülkeye geldik, bu sanyai ilahiyi göreceğiz, marifet-i ilahiyi göreceğiz. Buradan iman ile göçmek için.

İman ele göçtük mü ne mutlu bize?

İmansız gittik mi de ne yazık bize?

Paraların senin olsun, dünya da senin olsun, hepsi senin olsun.

Ne yarar?

Onun için en çok insana yarayan günahahtan (korunmak). Onun için bir perde lazım. Temasa girdin mi arkası fena gelir ona. Doksan yaşında olsan yine fena. Teması kaldırmak lazım. Ama şimdi bizim medeniyet devri geçti. Aileler toplanacağız birbirimize. Masa başına geçeceğiz, yiyeceğiz, içeceğiz, oynayacağız filan.

Ne o?

Medeniyet devri. Ya böyle medeniyet yıkar insanı. Cemiyet sana yıkılır.

Şimdi bir kız vereceğiz. Birisi istiyor.

“Ne biliyor” dedik?

“Bir *Elemtere* bilir, bir *Elham* bilir, bir de *Sübhanek*e bilir” dediler.

Otuz iki farzı?

Bilmez.

Eskiden 32 farzı bilmeyene nikahı sahih olmaz derlerdi.

Şimdi ne olacak halimiz böyle?

Allah affeylesin...

Onun için bu Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem*'in koktuğum 3 şey ki...

Efendi kardeş, bugün Yahudi dünyaya hakimiyeti iktisattaki hakimiyetindedir. Zevk ve sefaya ne yaparsa yapsın. Bir balıktan bir ev geçinir onlarda. Bir balığın başına alırlar. O bir balık başından geçinirler hepsi. İktisatçıdırlar. Fakat paraların sahibi olmuşlar. Bugün dünyaya, hükmedecek durumdadırlar.

الْبَدَاذَةُ مِنَ الْإِيمَانِ

Onun için *elbezâzetü mine-l iman, elbezâzü mine-l iman, elbezâzü mine-l iman* diye Efendimiz üç defa buyurdu. Yani “İnsan, şöhrete ve süse kıymet vermezse, o imandandır” diyor. “Şöhrete ve süse kıymet vermemek, ziynete kıymet vermemek, imanın kuvvetindedir.”

Niçin?

Canım bu artık, mesela ben elli liraya da giyinirim, beş yüz liraya da giyinirim. Elli liraya, ortası yüz liraya hesap yaptı mıydı? Dört yüz lirasını memleketimin hayrına harcarsam, memleket kalkındır.

Demin bir kardeş gelmiş de, sigarayı bırakırım, bıraksam ben diyor, oruç tutacağım. Sigaraya dayanamıyorum yalnız.

Ey aziz kardeş, kahve. Brezilya'dan gelen bir madde, Gavur'dan geliyor. İşte Ebû Suud Efendi'nin de fetvasını dinlemişsinizdir. Kahvenin içimine razı olmuyor. Ebû Suud Efendi fetvasında “Ehl-i takvâya hiç yakışmaz” (diye söyler).

Fetva müsaade etmeyince ehl-i takvânın onu hiç kullanmaması lazım. Öyleyken kahve için kim bilir ne kadar paramız, dövizimiz gidiyor Gavur'a. Sigara için bir hesapladık, bir senede bir liradan hesapladık. Adama sordum, kaç para veriyorsun dedim. İki yüz altmış kuruş veriyorum dedi, bir yevmiye. Sigara parası. Ben bir liradan hesap ettim. Tam bir buçuk milyar tutuyor tütün parası. Biz diyoruz ki Amerika ver bize para diyoruz.

Ne lüzumu var ya?

Biz kendimiz iktisat etsek, bu haram yollardaki fena paraları devletimizin, memleketimizin hayrına harcasak, millet birden kalkınıp gidecek.

Ne olacak?

On yıl içerisinde 15 milyar eder, yalnız sigaranınki.

Ee, bunun içinde içkisi var, kumarı var vesaire bir sürü günah yerlerine harcanan paralar var. Bunlar kim bilir ne kadar milyar tutulacak yani. Bu heva-i heves...

Sallallahu aleyhi ve sellem, ben ümmetin karınına ve fercine hakim olamamalarından korkarım dedi. İşte o zaman bütün israfa gider paralar, memlekette ondan sonra acaba nereden gelecek diye bağırır yardıma. Çok önemli.

Bunlardan birisi de ucub. Ucubta insan kendini beğenir de başkasını hakir görür. Kendisini beğenir, başkasını hakir görür. Bu, insanlarda bir servet, bir de bilgi buna insanı kaydırır. Servetin varsa başkasını beğenmezsin, hakir görürsün. Çünkü paran çok. Bilgi de kuvvetli olursa, din desteklemezse bilgiyi o da bilgisine mağrur olur. “Benden başka daha kim var” der. Başkalarına hiç kıymet vermez.

f. Kurtuluşu Engelleyen Üç Haslet

Onun için yine Efendimiz buyuruyor:

أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي شُحُّ مَطَاعٍ وَهَوَى مُتَّبِعٍ
وَإِعْجَابُ كُلِّ ذِي رَأْيٍ بِرَأْيِهِ

Ahvefü mâ ehâfü alâ ümmetî şuhhun mütâ'un ve heven müttebe'un ve i'câbü külli zî ra'yin bi-ra'yihî.

Herkes kendi kafasına göre hareket etmesini istiyor. Akli nasıl eserse öylece yaşamasını istiyor.

“Ben soyunacağım, öyle gideceğim” diyor.

“Peki nasıl istersen git kimse bir şey demez.”

Bundan Efendimiz korkarım diyor.

İkincisi, herkesin kendi hevasına ittiba... İnsan hevasına, ancak dinin gösterdiği yol ile ittiba eder. Dinin yolunu, peygamberin önderliğini bıraktın da kendi keyfine hareket etmeye başladın mıydı tehlikeye gitti demektir.

Üçüncüsü de, *şuhhun mütâ*, sıklık. Hukuku, yani hukuk, paranın hakkı var ya, zekât. İşte bu zekâtını bile vermiyor. Halbuki zekâtta kalmaz Müslüman'da. Müslüman daha çeşitli hayırlar yapacak. Bu, farz olanı bile

yapmıyor yani. Onun için bunlardan çok korkarım dyor.

أَخُوكَ فِي الْإِسْلَامِ لَا تُكَلِّفُهُ مِنَ الْعَمَلِ إِلَّا مَا أَطَاقَ
وَأَطْعَمَهُ مِنْ طَعَامِكَ وَأَلْبَسَهُ مِنْ لِبَاسِكَ فَإِنْ كَرِهْتَهُ
فَبِعْهُ يَعْنِي الْعَبْدَ

*Ehûke fi'l-İslâmi lâ tükellifhü mine'l-
ameli illâ mâ etâka ve at'ımhü min ta'âmike
ve elbishü min libâsike, fe-in kerihtehû fe-
bi'hü ya'ni'l-amelü.*

Bak ne güzel. Efendimiz *sallallahu aleyhi
ve sellem* diyor ki:

“Köleler sizin kardeşlerinizdir.” Köle,
uşak. Hizmetkârlar Arabistan'da bulunuyor.

“Onlar sizin kardeşlerinizdir. Ona takat
getiremeyeceği amelleri yüklemeyin. Gücü
yetmeyeceği amelleri onlara yüklemeyin. Ona
yediğinden yedir, artıkları verme. Yediğinden
yedir. Giydiğinden de giydir. Eskilerini verme.
Eğer beğenmiyorsan sat.” *Fe-bi'hü.*

Bu Buhârî'nin de, Müslim'in de aldıklarına
göre,

Ma'rûr bin Süveyd isminde birisi, Reyyid
Eba Zer *radıyallahu anh*'ın üzerine bir hulle,
kıymetli bir elbise ile gidiyor. Bakmış ki

uşağında da aynı şekilde, kölesinde de aynı şekilde güzel bir, onunki gibi aynı...

Demiş ki:

“Yâ Eba Zer ne bu böyle? Sen efendisisin, o da senin kölen. Arada bir fark olmak lazım” demiş.

Halbuki Eba Zer ona sövmüş, kölesine. O da gitmiş Resûlullah'a şikayet etmiş. O şikayet üzerine Efendimiz bu emri veriyor. Bundan sonra onun da aklı başına gelmiş, artık kölesine böyle itibar ediyor. Özür dilemiş.

أَدِّ مَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكَ تَكُنْ مِنْ أَعْبِدِ النَّاسِ
وَاجْتَنِبْ مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْكَ تَكُنْ مِنْ أَوْرَعِ النَّاسِ
وَارْضَ بِمَا قَسَمَ اللَّهُ لَكَ تَكُنْ مِنْ أَغْنَى النَّاسِ

Eddi mâ ifterada'llâhü aleyke tekün min a'bedi'n-nâsi ve ictenib mâ harrama'llâhü aleyke tekün min evra'a'nnâsi ve irda bi-mâ kasema'llâhü leke tekün min eğne'n-nâsi.

Kısa kısa üç tane Efendimiz'in vecizi.

“Farzları yap.” Allah'ın emrettiği farzları ifa et. O zaman sen nâsın en ziyade âbidi olursun. A'bedi'n-nâs. En ziyade âbid, farzları ifa ettin mi kâfi. Öyle diyor. Ve haramlardan da ictinap et ama. Haramlardan da ictinap et.

Sakın ki o zaman sen de nâsın en evra'î olursun. Vera sahibi. Allah Teala'nın taksimine de razı ol ki, insanların en zengini olursun o zaman. Zengin olmak için milyonları olmak lazım değil, Allah'ın taksimine razı oldun mu senden daha zengini yok.

أَدِّ الزَّكَاةَ الْمَفْرُوضَةَ فَإِنَّهَا طُهْرَةٌ تُطَهِّرُكَ وَأَتِ صِلَةَ
الرَّحِمِ وَاعْرِفْ حَقَّ السَّائِلِ وَالْجَارِ وَالْمِسْكِينِ

*Eddi'z-zekâte'l-mefrûdate fe-innehâ
tuhtratün tütahhiruke ve âti silete'r-rahimi ve
a'rif hakka's-sâili ve'l-câri ve'l-miskîni.*

Yine buyuruyor Efendimiz.

Zekâte'l-mefrûdayı eda et. Kırk da bir. O senin için hem senin için temizliktir, hem paran için temizliktir. Paran da temiz olur, sen de temiz olursun. Sıla-i rahimi yap ve nâsın haklarını da bil ki; komşu hakkı, sâil hakkı, miskin hakkı.

Dilençinin hakkı var, komşunun hakkı var, miskin hakkı var. Bunları da ifa et yani, bunları da bil.

أَدُّوا صَاعًا مِنْ بُرٍّ أَوْ قَمْحٍ بَيْنَ اثْنَيْنِ أَوْ صَاعًا مِنْ
تَمْرٍ أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ عَلَى كُلِّ حُرٍّ وَعَبْدٍ وَصَغِيرٍ
وَكَبِيرٍ

*Eddû sâ'an min bürrin ev kamhin beyne
isneyni ev sâ'an min temrin ev sâ'an min
şe'îrin alâ külli hurrin ve abdin ve sağîrin ve
kebîrin.*

İşte bayramda vermiş olduğumuz fıtraların emri bunun altında. Siz bunları, biz tabi şimdi buğday vermiyoruz, fıtraya asla olan neyse, bugün paradır, parasını veriyoruz. Elhamdülillah vazifeyi de yapmış oluyoruz.

g. Kabirde İlk Sorgu ve İkaz

Şimdi dinleyiniz bunu:

أَدْخَلَ رَجُلٌ قَبْرَهُ فَأَتَاهُ مَلَكَانِ فَقَالَ لَهُ: إِنَّا ضَارِبُوكَ
ضَرْبَةً فَضَرْبَاهُ ضَرْبَةٌ أَمْتَلَأَ قَبْرَهُ مِنْهَا نَارًا فَتَرَكَاهُ
حَتَّى أَفَاقَ وَذَهَبَ عَنْهُ الرُّعْبُ فَقَالَ لَهُمَا: عَلَامَ
ضَرَبْتُمَانِي؟ فَقَالَ: إِنَّكَ صَلَّيْتَ صَلَاةً وَأَنْتَ عَلَى
غَيْرِ طُهُورٍ وَمَرَرْتَ بِرَجُلٍ مَظْلُومٍ فَلَمْ تَنْصُرْهُ

*Üdhile racülün kabrahû. Bir adamı
mezara koymuşlar. Üdhile racülün kabrahû fe-*

etâhü melekâni. Muhakkak yani biz öldükten sonra bizi de sorguya iki melek gelecek. İşte bu iki melek geldi.

Fe-kâlâ lehû. Bu adama dediler ki bu iki melek;

“İnnâ dâribûke darbeten.” Biz seni bir dövacağız dediler.

Fe-darabehû darbeten. Bir de akabinde sopayı yapıştırdılar. Ama *İmtelee kanrahû minhâ nâran.* O sopalı dayaktan kabir ateşle doldu. Bu dünya sopası değil yani, ahiret sopası. Kabir ateşle doldu. *Fe-terakâhü.* Bıraktılar. *Hattâ efâka.* Ayıldı, kendine geldi adam. Kendine geldi.

Ve zehebe anhü'r-ru'bü. Korkusu gitti.

Fe-kâle lehümâ. İki meleğe dedi ki:

Alâme darabtümânî? Niçin beni dövdünüz?

Dikkat edin!

Fe-kâlâ: İki melek diyor ki ona:

İnneke salleyte salâten ve ente alâ ğayri tuhûrin. Namaz kılıyordun ama taharetin taharet değildi. Taharetsiz namaz kılıyordun. Temizliğe riayet etmiyordun. Donun kirli, üstün kirli, kıldığın yer kirli, bunlara riayetin yoktu. Dikkat etmiyordun. Gidiyordun, çişini

yapıyordun, yarısı içinde, yarısı dışında donuna akıyordu. Namaz vakti gelince de Allah-u Ekber deyip namaza duruyordun. Olmaz. Taharet ediyordun, taharetini iyi yapmıyordun, donuna pisliklerin bulaşıyordu. O pislikli donunla yine namaza duruyordun.

Yahut pislikli yerlerde işlerle meşgul oluyordun, o pislikli elbiselerle hak divanına duruyordun.

İnsanın üç esbabı olması lazım derler. Birisi iş esbabı, birisi namaz esbabı, birisi de cuma bayramı esbabı.

Namaza gelirken insan daima güzel, temiz esvabını giyer. Çünkü hak divanına duruluyor. Onun huzurunda öyle durur. Mesela gündelik esvabını, iş esvabını dışarıda bırakıyordur. Cuma için ayrı esbabıyla, daha güzeliyle...

“Şimdi sen taharetsiz olarak da namaz kıydın” diyor. Yahut abdestini alırken farzlar var ya, yüzü şöyle, saçın burasından, kulakların şu arasından, çenenin şöyle tam hizasından yıkayacaksınız. Sakalın varsa, hafif sakallıysa sakalın altı da. Sık sakallıysa altı istemez. Hafif sakalların altını da ıslatması lazım. Kolları gelirken dirsekleri de beraber, şu fazlalara doğru şöyle yıkamak lazım. Dirsek aşağıdan yıkanırsa,

mesela kış günü, hele fanilerin pek sıvanmaz da şöyle kısa sıvanırsa, dirsek kısmı yıkanmaz. Dirsek kısmı yıkanmayınca da abdest tamam olmaz.

Ayak yıkanırken ayak topuğunun yanında bir oyuk yer vardır, çukur yer. O çukur yere ekseriyetle el böyle orayı ıslatmazsa orası su üzerinden akar, o çukur kuru kalır. Bu suretle de abdeste dikkat etmemekle, oraları da cehennem ateşinin yakacağına binaen, bu adam demek bu da riayetsiz bir namaz kılıyormuş. Bundan dolayı, bir...

İkinci sopayı yiyişinin sebebi:

Ve merarte bi-racûlin mazlûmin. Sen bir mazlum adama uğradın da, o adam zulüm olunuyordu, dövülüyordu, haksız yere muameleler yapıyordu. Ve görüyordun ve gücün de yetecek gibi kudretin de vardı. Onu oradan kurtarmaya da başını şöyle çevirdin, geçtin oradan.

Fe-lem tensurhü. Ona lazım olan yardımı yapmadın. Bu yalnız sopa bir şeyden değil, aç yatan var, kışın soğukta kalıp titreyen var, yorganına büzülmüş, sarılmış yatan var, odunu yok, kömürü yok, belki yiyecek lokması da yok. Binâenlaeyh Müslüman'ın vazife, o senin kapına

gelip de isteyecek değil, Müslüman onu arayıp da bulacak. Müslüman, kimler zarurettedir onu bilecek, onu bulacak, o zaman verdiği para makbul olacak senin. Yoksa o senin kapına gelmiş de ağlanıyor, sızlanıyor, sen de merhamete gelip de onun avcuna bir şey koyarsın, bu değil iş. Senin bulman lazım onu.

Onun için, *ve merarte bi-racülin mazlûmin fe-lem tensurhü*. Sen ne o miskine, şuna buna yardım etmedin, o mazluma da yardım etmedin. Bu sopa onun cezası diyecekler.

Hazreti İbn Ömer'den:

أَدْخِلْ نَفْسَكَ فِي هُمُومِ الدُّنْيَا وَأَخْرِجْ مِنْهَا بِالصَّبْرِ
وَلْيُرِدَّكَ عَنِ النَّاسِ مَا تَعْلَمُ مِنْ نَفْسِكَ

Edhil nefseke fî hümûmi'd-dünyâ ve ahric minhâ bi's-sabri ve'l-yeruddeke ani'n-nâsi mâ te'lemü min nefsike.

Bu, *lâ tatlub râhaten fid dünyâ* diyor. Dünyada rahat yok. *Lâ râhaten fid dünyâ* var ya, dünyada rahat yok. Binâenaleyh sen nefsini dünya işlerine, hemlerine sokarsan, rahatlık umarak yapma bu işi. Vazifen olarak yap. Çoluk çocuğun nafakasını temin edeceğim diyerekten.

Ve ahric minhâ bi's-sabri. Nefsini o dünyadan, dünyanın meşakkatlarına karşı sabırla karşı gelerekten kendini oradan kurtar.

Ve'l-yeruddeke ani'n-nâsi mâ te'lemü. Biliyorsun ki kendin birçok kusurların, kabahatlerin, günahların sahibisin. Sen bunu kendinde bildiğin halde bundan dolayı başkalarında kabahat, kusur aramaya kalkma. Evvela kendini ıslah edebiliyor musun, bakalım. Ne mutlu sana! Binâenlaeyh, kendinde birçok hatalar dururken, onları görmeyip de başkalarının hatalarını görmeye çalışmak senin için büyük kabahattir.

Bak:

أَدْخَلْتُ الْجَنَّةَ فَوَجَدْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا ذُرِّيَّةَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْفُقَرَاءَ وَوَجَدْتُ أَقْلَ أَهْلِهَا النِّسَاءَ وَالْأَغْنِيَاءَ

Üdhiltü'l-cennete fe-vecedtü eksera ehli-hâ zürriyyete'l-mü'minîne ve'l-fükarâe ve vecedtü ekalle ehlihe'n-nisâe ve'l-eğniyâe.

Beni cennete koydular İsrâ gecesinde, görsün diyerekten de. Gördüm baktım ki orada ekseri ehli mü'minlerin çocuklarıydı. Mümin çocukları. Dedik ki:

“O zaman cesetler şey mezarda ama ruhlarının makamı yani. Ya makamlarını gördüm” demek.

Ve'l-fükarâ. Fukaraların da makamlarını cennette gördüm.

Ve vecedtü ekalle ehlihe'n-nisâe ve'l-eğniyâe. Cennette en az şey olan insan, *ekal* olan kimse, kadınlarla zenginleri diyor cennette pek azdı diyor. Çünkü hukuka tam manasında riayet edemezler. Hele bugünün kadını...

Allah selamet versin nasıl olacak, Allah bilir.

h. İslam Hukukunda Affın Esasları

إِذْرَوْوا الْحُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّ
وَجَدْتُمْ لِلْمُسْلِمِ مَخْرَجًا فَخَلُّوا سَبِيلَهُ فَإِنَّ الْإِمَامَ
لَأَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ

İdraü'l-hudûde ani'l-müslimîne mâ isteta'tüm fe-in vecedtüm li'l-müslimi mah-racen fe-hullû sebîlehû fe-inne'l-imâme le-en yühtie fi'l-afvi hayrun min en yühtie fi'l-ukûbeti.

Bu da ukubetleri mümkün mertebe çıkar yolunu bulup kurtarmaya çalışmanın hakkında. Cezalandırma noktasında.

إِذْرُؤُوا الْحُدُودَ بِالشُّبُهَاتِ وَأَقِيلُوا الْكِرَامَ
عَثْرَاتِهِمْ إِلَّا فِي حَدِّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ

İdraü'l-hudûde bi's-şühâti ve ekîlü'l-kirâme aserâtihim illâ fî haddin min hudûdi'llâhi.

Yine şübuhatle, had yani dövme, idam etme, sürme, elini-ayağını kesme... Bunları had derler. Bu hadlerden mümkün olduğu kadar insanları kurtarmaya çalışın.

Şüphelerle bunlar olmaz. Binâenlaeyh sizin büyükleriniz, hafızınız, hocanız, âliminiz, kimler varsa. Büyükleriniz hatadan salim insan olamaz. Melek değildir çünkü. Hatadan salim olamaz. Bunlar bir hata ettikleri vakitte bunların hatasıyla meşgul olmayın. Affedici olun. Ancak hudud-u ilahide müstesna.

Eğer mesela bir şey çaldıysa, bu hudud, haddi ilahi tecavüz, bunun eli kesilmesi lazım. Veyahut başka bir şey yapsa ona göre muamelesi bulunur.

إِذْرُؤُوا الْحُدُودَ وَلَا يَنْبَغِي لِلْإِمَامِ أَنْ يُعْطَلَ الْحُدُودَ

Idraü'l-hudûde ve lâ yenbeğî li-imâmi en yû'attile'l-hudûde.

Şimdi Efendimizin zaman-ı saatlerinde birisi zina yapmış. Bu haddi öğreteceğim, anlatacağım.

Zina yapınca onun Efendisi demiş ki:

“Sen yaptın bu kabahati, git Resûlullah'a özür dile, af dile bir şey yap.”

Gelmiş, demiş ki:

“Yâ Resûlullah! Ben böyle bir hata ettim. Oldu bu iş.”

Efendimiz bir rivayette şöyle duymamak için yana dönmüş. Tekrar etmiş kadın yine. Efendimiz dört tarafa böyle bir dönüş yapmışlar, dört defa kadın tekrar etmiş.

Demiş ki:

“Keşke seni bana yollamasalardı. Şimdi seni bana yolladılar, bu sabit de oldu. Sabit olduktan sonra bu emri ilahiyi yapmamak mümkün değil. Bu emir icra olacak artık.”

Ondan sonra teslim etmiş kadını memurlarına, götürmüşler, recm muamelesini yapmışlar. Ama demiş ki:

“Keşke bana yollamasalardı.” Yani hükümdar olan kimseye duyurulmadan Allah'a bırakılırsa, Allah isterse affeder. Yani

hükümdar olan kimseye duyurulmadan Allah'a bırakılırsa, Allah isterse affeder...

Allah cümlemizi affetsin. Tevfîkat-ı samadaniyesine mazhar eylesin. Ve kendisinin de razı olduğu güzel halleri bizlere de hıfz-ü ihsan buyursun inşaallah.

El-Fatiha

Mehmet Zahid KOTKU

İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ